

Jekabaara

Jamana

Boko 342 nan songo d. 60 • 2017 san mskalo

Cikela, monikela ni baganmatal kundefomiseben. A be bo kalo o kalo
Jamana bounada la - Telefoni : 20 20 62 89 - BP : 2043 Bamako (Mali)

GEDEFOR
IIme sigira
senkan

ne 4

SEGU

Cikela tøgøla don, wasa ni jigifa

KONKO

- Nébila : Waati yelema ! Ni folisen yelema na, dønsen be yelema.
Ne 2
- SEGU : Cikela tøgøla don, wasa ni jigifa
Ne 3
- Sigida yiriwali : Kungomara seginsø baara bolo filanan ko GEDEFOR II sigira kungo labaarako juman ni kungo nafamafenw tonoboli si caya kama.
Ne 4
- Danike masin Senekela
Ne 5
- Kungo nafamafenw labaara cogo juman : wuli-ka-jø tuma sera !
Ne 6
- Sumayabana keleli ye badaa-badaa baara ye
Ne 7
- Sariya : Kungojiri lakanannenw
Ne 8
- Kucala : Arajo Yeredøn ye san 17 sørø
Ne 9
- Farafinna denmisew ka ntolatan kupuba : Egili denmisew y'an wasa !
Ne 10
- Nsiirin : Møgøya sindiw
Ne 11

«An be se ka fen o fen k'aw ye an b'a ke,
barisa n'aw y'a sørø bee de be bo a numa»

Yelema

Waati yelema ! Ni folisen yelema na, dōnsen be yelema

An be don min na i ko bi, waati yelema dogolen te mögo si la. Lahawuta tile, fijis kolon, ji son, tijen i sanji minnu n'u kôlôlôw kelen don dijne jamana bëe sigijëgçon ye. jamana ma bëe jamana na, dugu ma bëe dugu la. Waati yelema te teme dugu kan kâ ka dëgo. Anw faso kono an be ala fo kâ barika da. Waati yelema doni bân fana kun. Samijë te don a don waati la, sanji te laboli ke, forow jonna, sumanko ni bagango bân kan. Soro be ke, nka a te körolen bëe. O la, anw ka kan ka mun ke walasa ka waati yelema doni fegonya an yewer nian ka jamana kun ? Kuma donsow kô yoro la ko janto nyers la köroko kajir ! Ala wele kofe, an kan janto ciké-lakolidenw ka laadilikanw na, k'u ka sira jiralen taama ani k'u ka laadilikan bato k'u waleya. An k'an sigidaw topoto ka dugukolo ni kungo nafamafan bolo filà la dunni dabila. Ka kón bi ja, anw

tun ka kan ka yelema min don an tagabolow n'an baara bolow la, waati yelema nanolu ke wajibi yan ma. O tuma, anw cikelaw, mënikelew, bagan maraw ni kungo nafabëbagaw bëe ka ji ni kungo baarakelaw kân taamajëgçon ye. O temenen kô, an bëe ka kan ka baaraw taabolo kuraw bëe matarafa. O be damine waati kunkan kunnafoniw bëe lamineni na, ka soro ka se baarakë-minenw ma. Kokuraw ni taabolo kuraw tali mageleya be anw minnu na, o mana ke kun o kun kama, waati yelema bâ wajibiya an kan an kô kunw den kere fe. N'i yâ men ko mënikele, bagan marala, cikela, kungo nafabëbagaw kungo de bë yen ! O la, an ka laadili-kanw, kunnafoniw ni taabolo kuraw matarafa. O waleyaw dörön de bâ to waati yelema ka fon an na. Ni folisen yelema na wajibi dönsen be yelema !

Sebemikela kulu

Kalo kumasen ñana

Mögo dungonako de ce ka ni ni ko sebe bëe ye. O de koson, kabi Ala ye dijne da, a ma ko kelen si waleyaw bëe fekoya kama, i n'a fo a ma ko kelen si waleyaw bëe bankoya kama cogo min.

Idiris Sak

SEGU

Cikela tøgøla don, wasa ni jigifa

Peresidan Ibirimu Bubakari Keyita «An bë se ka fen o fen k'aw ye an b'a ke, barisa n'aw y'a soro bee de be bo a numa». Jamana kuntigi ye maloturulan 3 000 di musow ma ka sefa wari miliyari 6 ni miliyon 810 labila cikelaw ka soba APCAM ye.

Mëkalo tile 25 don, Segu galodugu de tun ye Mali Faba ye mara ni cike siratige la, Jamana kuntigi ni gufereneman minisiriw ni cikelaw ani cikelaw ka nemogow ye nögön kunben Da ka gun kan san 2017 Cikela tøgøla don seli la.

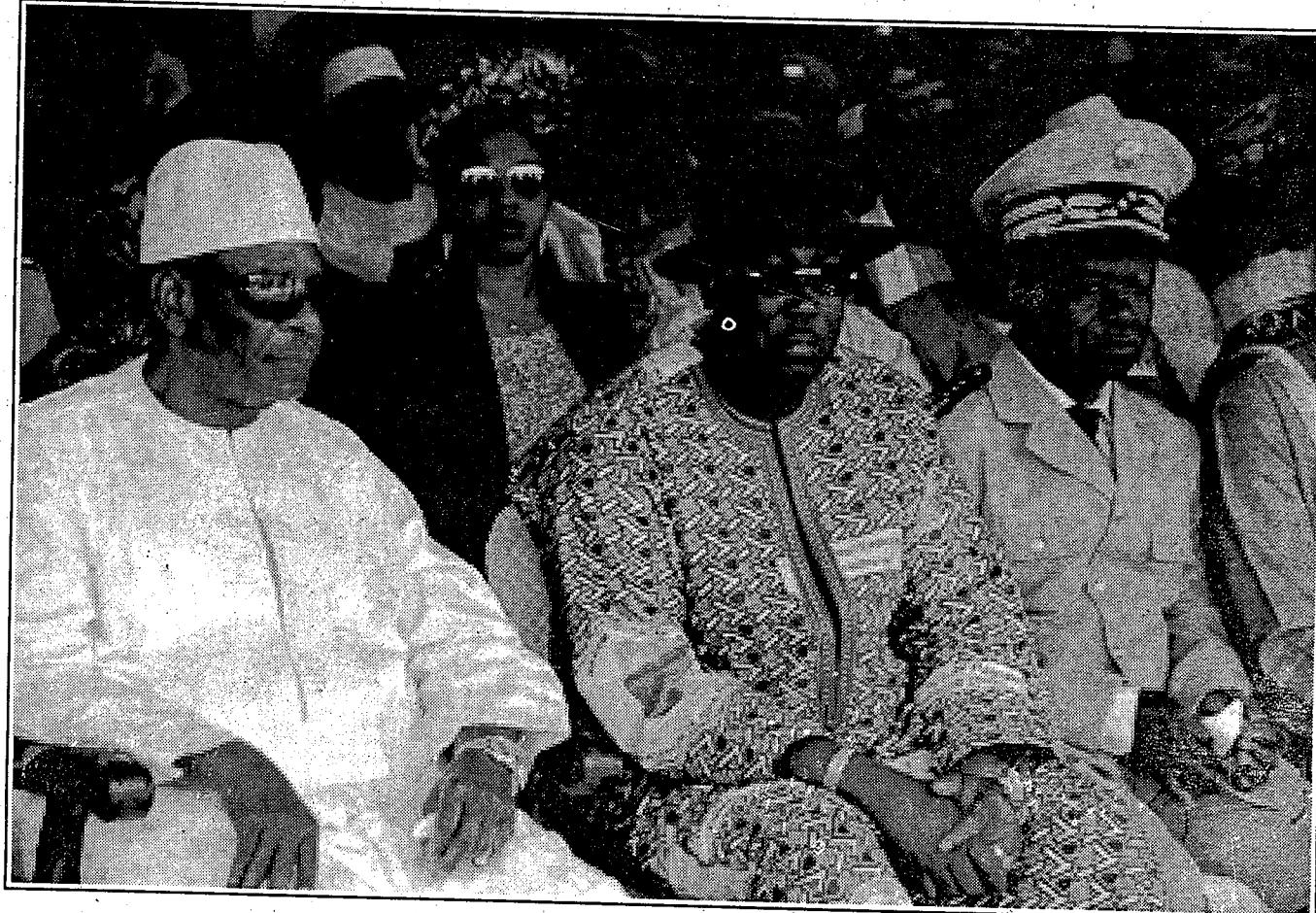
Alamisa don mëkalo tile 25 in kera wasa ni jigifa kene ye Segu. Here koba fila ye don in masiri. Cikelaw tøgøla don seli in sen fe dun-ka-fa sabati cakeda nà bë wele komisariya a la sekirite alimanteri, o ye suman toni ba 17 nili kurunbokari. Suman toni ba 17 bë ke magen ye mögöw ye balo ko geleya be minnu kan.

Cikelaw tøgøla don jemaya tun be jamanakuntigi Ibirimu Bubakari Keyita bolo. Cikelaw ka soba nemogë Bakari Togola ni gufereneman minisiriw ni cikelaw caman kan ka bo Mali fan bee fe, bee tun be jamaa je kuruni ukarili kene kan. Jinen cikelaw tøgøla don hakilina sin-sinna togodala funankew ka baara musakali ko kan. Laseliw ko fe jama tagama na ka cikelaw n'u barakejögön bolola fenw laje.

Togodala musow ka jekulu kuntigi ka kuma na, ko jinen cikelaw tøgøla don nögonna ma deli ka ke folo ka da a hakilina talen kan, barisa Funankew ka baara ko be olu sijena olu minnu y'u baw ye.

Togodala funankew ka kuma lasela ye jamana kuntigi fo ka walejuman don ka da ka deme kelenw kan ka jesiin u ma.

Cikelaw ka soba nemogë Bakari Togola y'a ka nisonja jira, A ye jamana nemogow fo u ka

Ibirimu Bubakari Keyita (numanbolo fe) ani Bakari Togola senekela tøgøladon laje Segu.

demenw na minnu jësinnan cikelaw ma. A ka lajiniw na ko faso be nögö songo kékörédonni min ke ko suwasen teme ka k'o fe. Ko cikela jekulu minnu be sigidaw la ko OPA ou ka nögö segesegë a ka se foro kono. Togola dä sera danisiko fana ma. A y'a jini cikelaw fe ko san 3 o san 3 u ka taga si kura san walasa soro ka bugun. Min ye funankew ka baara musaka ko ye, a y'a jini juru ka don funankew u ka baarake, ka jini fana minnu mana juru soro u ka sara a cogo la walasa do were ka bo a numa.

Jamana kuntigi y'a kan di cikelaw ma kene kan ko «An bë se ka fen o fen k'aw ye an b'a ke, barisa nàw y'a soro bee de be bo a numa.... Aw ye yelede di ne ma, aw ye nisonja». Peresidan

ye cikelaw fo u ka cesiri la.

Jamana kuntigi ye maloturulan ba saba di musow ma. Peresidan Ibirimu Bubakari Keyita ka kuma na, a y'a jira ko malo turuli baara te baara nögön ye, k'a be digi musow k'o kolo la kojugu. O kama walasa ka musow lafiya ko maloturulan ba fila ni ko minnu nili tun bolodalen be ka di musow ma kolu be na dafa maloturulan ba saba la. Ko ni do ma fara o hake kan fen te na bo la.

Jamana kuntigi y'a fo nafoloko minisiri je na kene kan ko faso baarake nafolo hake min boloden be sene kama nò ye tan ni duuru ye keme sara la ye, ko ka fila bo la k'o di cikelaw ka soba ma a ka baaraw musakali kama. Mali faso baarake nafolo boloden na, san 2017 musaka

kasabi ye sefa wari miliyari ba 2 ni miliyari keme 2 ani miliyari 70 ye. Senéko musaka ye 15 ye keme sarala o be ben miliyari 340 ni tilan ma, n'i fila ta ola kema sara la o de be ben miliyari 6 ni miliyon 810 ma. Jamana kuntigi y'o miliyari 6 ni miliyon 810 de labila Cikelaw ka soba APCAM ye.

Jamana kuntigi ye tubabu nögö ko fo k'a geleya, ko ka angerew sebekorë segesegë, walasa nögö juguw kana don an kan.

Ni kunkorëta ni wasa te fila ye, cikelaw tøgøla don in kera kunkorëta ni wasa ani jigifa ye. Ala ka sam were ta jiran na.

Djalili Damele

Sigida yiriwali

Kungomara seginso baara bolo filanan ko GEDEFOR II sigira kungo labaarako numan ni kungo nafamafenw tōnōbōli si caya kama

Kungomara seginso baara bolo filanan sigira sen kan walasa ka kun fōlō baara kelenw sōrōw lasago k'ū jiidi. Baara bolo in sinsinnen don cemabōli sariyaw kan walasa ka fere tigelenw lawaleyali nōgoya, kungo jiri tige, kungo lanōgōli, dugukolo nagāsili ani jiri siyaw lakananni kan. O hukumu kōnō, sigida kōnō mōgōw dahirime jini siraw bē matarafa ani ka demen don faantanya kunben walew ma.

Suwedi jamana ni an faso Mali jera ka baara bolo in musaka bō. Musaka mumē ye sefa wari miliyari 5 ni miliyōn 365 ye. Suwedi jamana ka nafolo bōlen kera miliyari 4 ni miliyōn 565 ye. Mali ye sefa wari miliyōn 800 bō, o bē ben 15 ma kemē sara la baara bolo in musaka bakurunba kan. Baara bolo in damine na san 2014 desanburukalo tile 2 la, a bē taga kuncé san 2018 desanburukalo tile 31.

GEDEFOR II ka lapini

Kungomara seginso baara bolo filanan ka lapini ye a joyōro fali ye kungo nafamafenw labaarako numan taabolow kōnō ; sigidaw layiriwali baaraw hukumu kōnō, ani ka dō bō sigida dēsebagatōw ka geleyaw la ni dō farali ye u ka sōrō kan. GEDEFOR II ka lapini dō fana ye kungo nafamafenw tōnōbōli kuntagala lajanyali ye nin waati yelema tile in na. Baara bolo in bē komini 27 kōnō ; minnu bē kayi, Kulukōrō, Kita, Bafulabe ani kangaba kafow fe.

GEDEFOR II ye kunnawolo cama sōrō

GEDEFOR II sinsinnen don

jōsenba naani kan. Jōsen kelen ye kungo nafamafenw labaarali cogo jenabōli ye sigida kōnō mōgōw yere fe, jōsen dō ye gaw ka dun-ka-fa sabatili wuli-ka-jō ye, jōsen dō ye tōnōbōbagaw labenni n'u kalanni ye, jōsen were ye baara bolo yere kōjenabōli ye.

Jōsenba ninnu kelen bēs ye sōrōw ke minnu bē mōgō nimisi wasa.

Ka kēne ni jōsenba fōlō ye nō ye kungo nafamafenw labaarali cogo jenabōli ye sigida kōnō mōgōw yere fe, dō fara la komini kōnseyew ka dōnniya n'u ka faamuya an'u joyōrō kan kungo nafamafenw labaarali siratige la. Dō fara la ji ni kungo cake-law ka dōnniya n'u ka faamuya kan kominiw demeni n'u bilasrali sira fe. Kungo laben feere 39 dilanna k'ū labaarali damine o kene fiye ye tari ba 44 ye. kungoba 39 baara nōgonya seben tegenobila kera komini

20 kōjenabō jekuluw ni kungoba labaarali koperatifu 39 ce. Mōgō 156 kalanna ka minenw d'u ma kungoba lakələsili kama. Kungoba 37 səbenw baaraw daminēna lakananni kama.

Jōsenba min bē gaw ka dun-ka-fa cabaltili wuli-ka-jō kēn, o sira fe baara 7 labenna ; nako baara, jiri foro baara, di baerq (vunun minnu dilalen don ni siman kolo geleyalen ye), sikōlō baara, jege mara, jiriden nōnō bō, bagan balo sene yōrō. Nafan sōrō baara 7 ninnu kōkōrō donni wolo la sefa wari hake min sōrōli la o ka can ni miliyōn 136 ni tilan ye. An yere ka fen dilantaw dunni bē sōrō min don an kun o bē taga sefa wari miliyōn 25 nō kō la. Nin nafa sōrōlenw kera sababu ye ka kungo nafamafenw bōli fanga dōgoya kosebe ; ka dannaya don ko kura ji ni kungo baarakelaw ni sigida mōgōw ce ; ka ben ni kelenya don

kungo tōnōbōbagaw ni nōgōn ce koperatifu sigilenw kōnō. Musomanninw ka tunga-fetaga dōgoyara ko sababu ke baara sōrōli ye u fe santiriw kōnō (jiden nōnō bō ni sikōlō bayelemali santiriw). Dō fara la mustbw ka kuntigiya hake kan barisa se-nyērē-kōrō ya to u ka da u yere la kō sabu ke halala fentigiya waleyali ye ; nin nafa ninnu n'u nōgōn caman.

Jōsenba sabanan siratige fe o min ye kungo tōnōbōbagaw labennin n'u kalanni ye. GEDEFOR II ka baara kōlōsili jekulu 20 sigira komini 20 kōnō, musow bē o jekulu ninnu kōnō. Jekulu fila ye wuli ka taama ke dusu lamin ni kunnafoniw dili kama ka pēsin tasumadon ni jiritige dabila li ma GEDEFOR II ka kene baarataw kan. Kunnafoniw jēsenna GEDEFOR II ka baaraw kan (arajow ni telewisonw ni kibaru lase səbenw na).

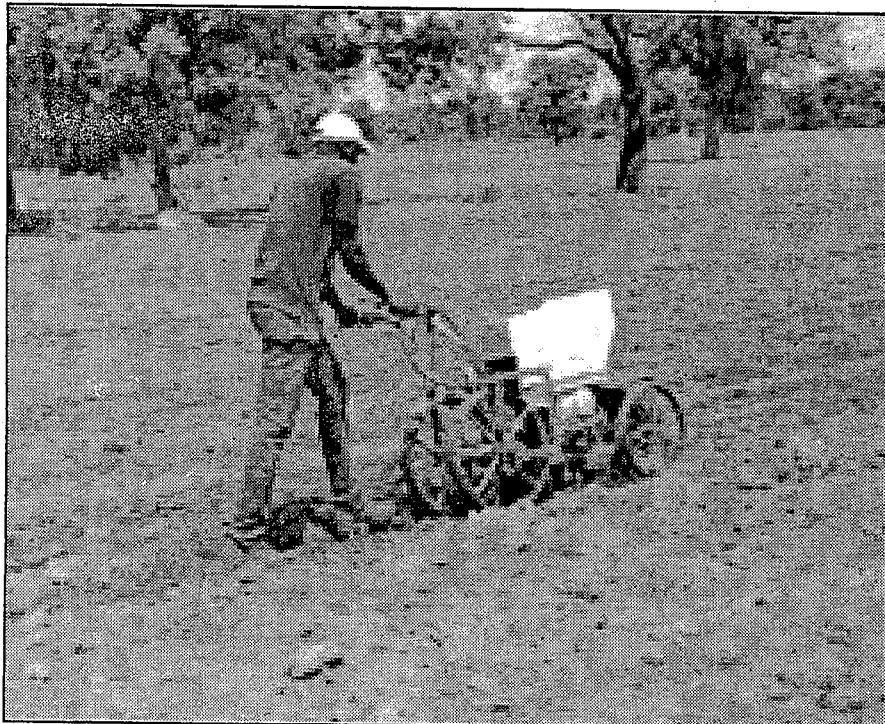
Baara bolo waleyali siratige la nō jōsenba naaninan ye. Nēmōgoya ni kōlōsili jekulu ye baara ke a nēma. San segegeleiw baara kera u cogo la. Kiimēni baaraw fana waleyara u cogo la.

Nin kunnawolo ninnu ma sōrō geleyaw kō. GEDEFOR II ye geleya minnu sōrō olu ye tasumadon ye ni kungoba kōnō dugujukōrō nafolo jini ni daman baara ani nakōw ni jiri forow baarakē minenw sonyali.

GEDEFOR II ka səben

Bayelemabaga : Bakari
Sangare

Danikə masin Sənekəla

Sənə na ni mögə min ye dani sərə i jə o b'i dan sərə fana na. Ni baara ka gələn sənəkə baara bəs ye, c. ye dani ye. Danikə waati kuntala ka surun wa daba nin kurun na a bə farikolo sebekərə səgen. Danikeli geleyaw wulili kama, an ka fasō nininikəlaw ka cakəda min bə wele ko IER, o nə baarakənəgən minnu bə bə Nəriwəzi jamana kan, olu ye danikə masin dilan min bə wele ko semoir sənekəla. Sənekəminən don min bə geleya kərenkerənnen wuli ka bə sənəkəlaw kan, danikeli geleya ni angərə donni geleya. Danikəlan sənəkəla bə danikə a bə angərə fana don. Danikəlan sənəkəla in dilanna walasa ka sənəfen sərətaw bugun suman duntaw ani minu bə sənə bayelemani kama. IER ni ACCF sarl min bə Kucala olu de bə danikəlan sənəkəla bə dilan, a bə dilan an yərə fə Mali kənə yan. Danisi ni angərə de bə pagami ka don bara (teremi) kənə, danisi kilo 5 ani angərə kilo 5 o bə bən tari kelen ma. Mögə kelen de bə danikəlan sənəkəla boli.

Danikəlan sənəkəla cogoya

Danikəlan sənəkəla tilannen don yərə naani ye. Yərə folə ye bara ye danisi ni angərə bə don min kənə, o bə wele ko

teremi. Yərə filanan o ye motəri ani senba min bə jə fe ani sen min bə kə fe, o y'a lataamanan ye. Yərə sabanan o y'a bolow ye nə bə wele maserən ale la motəri wulilan nə lateliyalan bola. A yərə naaninan y'a dugumana ye, muru bola min bə dugukolo ci ani sen min bə datuguli ke nə bə wele ko sabo.

Danikəlan sənəkəla nafa ka ca

Danikəlan sənəkəla bə danikə waati surunya. Cə 12 ka tile kuturu kelen bolola baara mögə kelen bə baara kə lərə fila kənə. Tari kelen min tun bə dan bolola tile kelen, q. bə to i kə tari kelen dan lərə fila. I bə se ka tari 3 dan tile kelen kənə. A bə də bə jəsi danta hake la. Jəsi kilo 50 minnu tun bə don tari kelen na a bə dəgəya kə ke kilo 5 ye. Dani bə tərə min da farikolo kan a bə belebeleba bə la. A bə to danikə waati kan'i mine. A bə sənə musaka dəgəya. Kəmə şara la a bə 50 fara sənə sərə kan. A bə angərə donta hake dəgəya. A bə dun ka fa sabati.

Bi waati yəlema tile in na sənə te taga taabolo kuraw matarafali kə. Nən ko an ka nafan sərə sənəkə la an ka tugu ninikəlaw ka ladilikanw kə. Semoir sənəkəla bən dəmə ka dani sərə a tuma na, ka cikə musaka dəgəya ka sənə sərə bugun.

Daniki Damelə

U ko...

Ala mana mögö min ke bakihu ye, o te se ka mögö sön. Mögö sönbalu dun fe sigi te dijne diya ka dà kan adamadenw ka here de ba nögön bolo.

**Mamadu Seyiba Lamini
Sisoko,
Arajo Jekafé taribé jeliba**

Ala ye ko o ko lase mögö ma, a bo latemesira jira i la. Nka, i yere dusu taabolo de bá ke mène boké y'i bolo de ! O de kosoñ, maa senntan jirisentigi dów b'u ka jinifengen kó mine maa sentigi dów ne !

**Muntaga Bubakari Jalo
ka bø Mapanbugu kin
na,
Bamako**

Ko kura taabolo te dijne kono, nka mögö-bensoñw de yelemana. Dijesosigi kono, here ni here tana de ye nögön sörə waati bée sigi kono. Nka bée ka kow yecogo de bá i déma i seko baraban na waati lako kono.

**Burama Jariso
ko Dogonin kin na, Kita**

An ka ke nögön fe dijesosigi kono, ka kow mine ni Ala ye, ani ka maaya ke mögö nögön kanu kadara kono. O de bá to an ka balo n'an ka saya ca, an tena bë fen kan cu te minebolo sörə min na.

**Menzamori
Bamako wajulikela
köroba dë**

N'i mako bë den juman na, i furuyero woloma. Den juman te sörə furumuso juman kó, o min y'i den baye !

**Alimarni Ba
tarikubala ka bø
Mabawere la**

Kungo nafamafenw labaara cogo numan : wuli-ka-jo tuma sera !

Dögö siri ni finfin børèw kelen don kán ka dugutaga sirabaw keredafelaw ni dugubaw bél-onw ni jama laje yorëw bée fa. A ka cálá, dögö ni finfin børè ninnu fanba sörə la dibi-dibi siraw de fe. Jiri baarata labota ka ca an da fe jamana ni siniwa jamana kono fana. Nin bë siran kun bë, bawo nin y'an ka kungow lankolonyali teliyali sababu dö ye. N'a tora senna nin cigo la, «2030 san fiñe lasanuya jamana» tögö min dalen don an ka jamana na, o bëna ke tögö lankolon ye.

Nin wale kofelen ninnu keleli kama, an ka jamana sigida lakananni ni nafamafenw jiidi li minisiri Keyitala Ayida Nbo

wulilen don k'i jö i ko kele bolo tigi. A y'a jira kán ka nafamafenw halakili hake bë dakun min na bi, kó be taabolo ni baara cogo yelemai jini lakananbagaw bée fe, u sigiyorëw la. Nin kumaw fôra hakili falen-falen ani nefamafenw labbarali kuntienna kura jinini laje dö kene kan. Laje in kera ji ni kungo baarada némögëyaso la Bamako jumana kin kono. Ji ni kungo baarada némögëba nò ye zenerali Mamadu Gaku ye, o tun bë kene in kan ka fara baarada in bolofara bée némögëw kan. Kungo nafamafenw jiidili cakeda bolofara ni DNEF baara bolo mögëw fana tun bë kene in kan. Laje in ka lajini tun ye feerew ni kuntiennaw jinini ye min bë ke sababu ye ka mögëw ka nafamafen bota ni kungo lahalya bëre keje.

Kungo nafamafenw bë ka dögoya ka taga fe kó sababu ke waati yelema ni u labaara cogo ye. Minisiri Ayida Nbo ye kungo lanëgë keleli lahidu ta. A y'a jira ko cesiri yere be senna o sira fe, walasa ji ni kungo

baarada ká tögö körö sörə ; tögö in sebekörö tijnenen don ko sababu bë a baarakela kewalew la. Sariya bat oye baarada bée kolo sinsinnan ye, jangor DNEF baarada ka dà jöyörö bonya kan nafamanfenw matarafali la. Wale juguw jnaginni feerew bë ka tige. O cogo kelen fana na, baara juman tanuni n'a jansali feerew fana bë ka tige. Minisiri Ayida Nbo sinsinna jogo yelema kan. Ji ni kungo baarakelaw ka kan ka yelema don u ni kungo nafamafenw tanëbaba ga tòw ni nögön ce siraw la ; ani ka yelema don baarada in bolofaraw taabolo la dancew la.

Geleya caman bë kungo nafamafenw lakananni n'u labaaroni la. Minisiri jigi falen ye cesiri lahidu ta feerew jinini na walasa an ka wasa sörə. O sira tige la, a jira la ko kungo nafamafenw labaara cogo körö ser'u dan na. Sariyaw batobaliya ni dansagon-walew ye kungow lanëgë. O de kama, jantoba ka kán ka ke kungo nafamafenw labaara cogo la sanga ni waati bée. Cesiriw ka kan ka ke fana walasa kungo nafamafenw tanëbabi ka to a nedënbagaw ka bolo kan. O hukumu kono, tobili dögö ni jiri baarataw tigeli yamaruya ka di o nedënbagaw lakodonnenw ma. Min ye kungo tanëbota lakanannenw ta fan ye, cesiri ka ke baara nögonya seben kono kow ka batoli la ani benkanw waleyali. Nin hakilinan nin jatelen don kungo nafamafenw jiidili la. Walasa o jigi ka fa, benkanw waleyali n'u kólësili-ko juman ye wajibi ye. O temen kó, a bë ke baara bolo faraw ka ka bolodi nögön ma nogoya sira ye. o de kama, kungo tanëbaba bagaw ka nögonye in sigilen don AGC baara

bolo filanan kono. O bë nögön-sira-tagama jiidi ani ka nöbelenw matarafa. Minisiri Ayida Nbo da sera kunnafoni dili nafa ma DNEF baara bolo n'a nögonnaw kono. Walasa fotaw ni waleyataw bée ka nögön sörə, kunnafoni dili a tuma la, o ye waajibi ye ; bawo dituma de bale la. Minisiri y'a jini baaradaw bée fe minnu jesinnen don ji ni kungo baara ma u ka cesiri ke tobilidögö nònabilna jinini na walasa kungo jiriv ka tanga. O lajiniw sabatilan ye musaka ko dabali tigeli ye ka jesin ji ni kungo nafamafen mumé latanga ko juman ma.

Ji ni kungo baarakelaw ye hakili jagabé ke sira kuraw tagamataw kan ; ani ka ketaw fo ka geleya. Kéta minnu fôra ka geleya olu ye tali ke sariyaw labatoli, baarakeminen sabatilenw dili, an tobili dögö ni finfin jiri tige yamaruya seben n'u dili lajeli ye san saba kono jumana fan bée la. La jini dòw bolila kungo lakananbagaw ka kalan sankorëtali n'u ka tilen-nyenya lasinsinni kan. Kungo lakananni baaraw kólësili kama, GEDEFOR baara bolo feeré gafe dö jira min bë tali ke o baaraw kecogo juman kan. Waley 23 bë gafe in kono minnu labbara musaka mumé bë ben sefa wari miliyari 23 ma san saba kono. Tobilidögö nöbilla ko hukumu kono, tanga tara ka da minefen werew kan i n'a fo finfin dilannen ni gazi ; o sira tige la minisiri ye kene-ken mögë hakili latige ni guferenceman ka senkörëmadonni ye sanga ni waati, kungo ni kungo kónofenw latangali baaraw la.

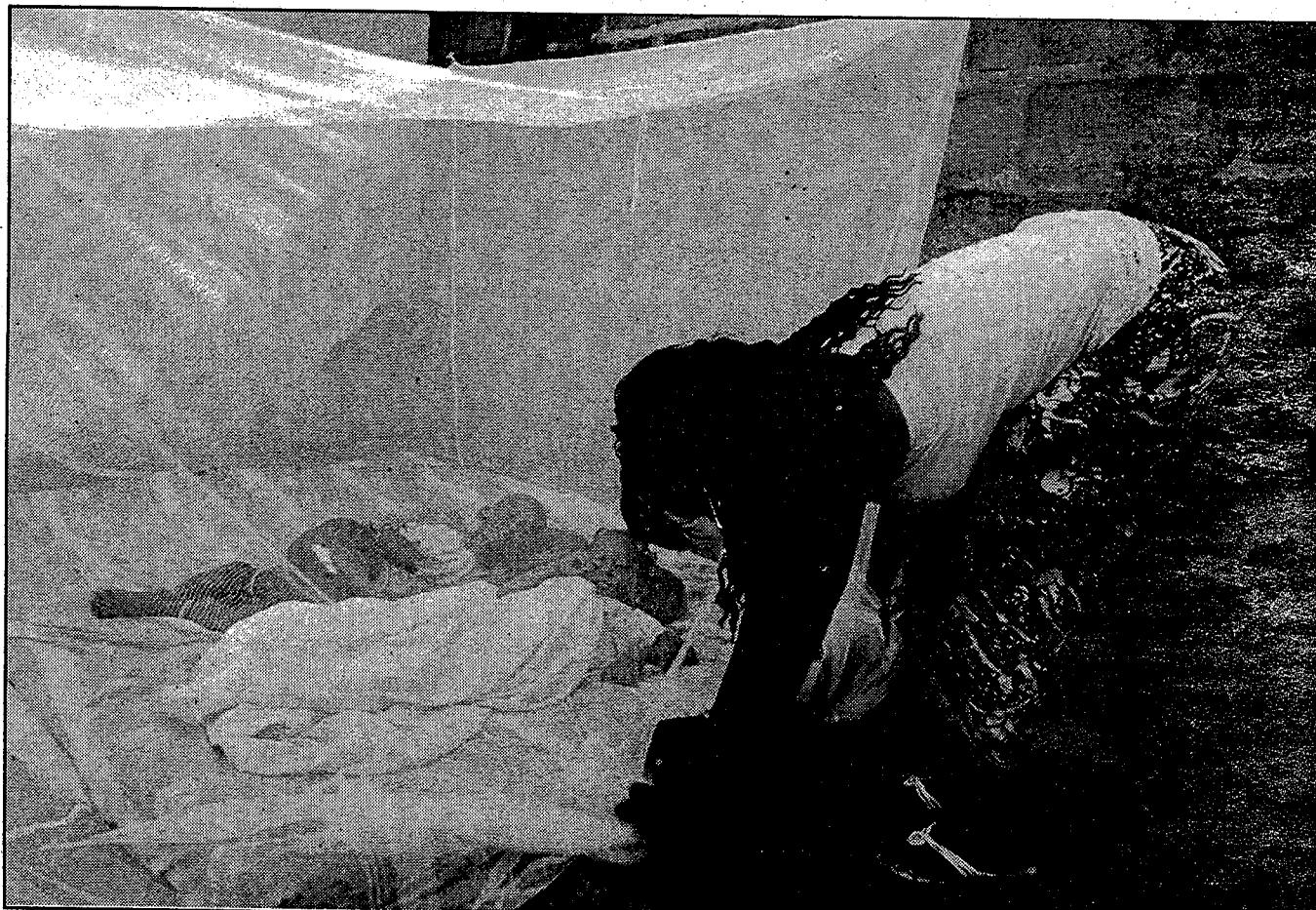
**Sékine Amadu Ja
Kunnafoni lesori baarakela
Bayalamabaga : Btkati
Sangare**

Sumayabana kéléli ye bádaa-bádaa baara ye

Sumayabana kéléli, dō kéra nka tóba bë kó. Sumayabana bë mëgö ba 40 bës bëne u ni la san o san an ka jamana kónó, fu ka kan ka siri o dan na ten

Sumayabana kelen don anw sigiñögöñ ye Mali kónó. Waati ma bɔ waati la, sumayabana bánw kan kudayı. Jateminew yá jira ko an ka dëgötör-ösow ka lajeliw n'u ka furakeliw fanba ye sumaya banabagatöw ye. wá jira la ko sumayabana dili donnent don muso lasiribagatöw ni denmisén kunda. O yere de ye bana in ke bana cejuguba ye min silatu-nunni ye wajibi ye an bës ma ; bawo a nesinnen don du tuloma ni jamana ka sininjësigiw de ma ; musow ni den-misénw. Jamana jem-ögöw yò de dòn ka fanga ni wuli-ka-jø boloda sumaya kéléli kama. Fura diw ni ladilikanw kó fe, u ni demen jekuluw y'u bolo di jögöñ ma ni dijé keneya tónba ka demen ye ka sanke sulen dili ke laada ye an ka jamana kónó. Sanke sulen dili daminéna muso lasiribagatöw ni denbatigiw la, bi bës sen bá la.

Nin bës n'a ta, san o san, sumayabana ka mëgö fagata bë taga mëgö ba bi naani na. O temenen kó, sumayabana ye lan-ögö ni geleya lase mëgö

Sanke sulen körö sunögö bë se ka mëgö tanga sumayabana ma.

hake min ma dan t'ola. Ni mëgö ko «*Sumayabana kéra galoma jira ye anw ka jamana kónó*», o tigi bá jo fe, bawo bana in kunbenni cesiri kelen ka ca u nafa ma. Nka nán ye sumayabana in filela ji jemajolen na, an bá ye kán yerew kewalew joyörö ka bon sumayabana kolo-kololi la an ka jamana kónó.

Sumayabana bë sörö cogo

Bana don min bë sörö sosocinda fe. A bë fari goniya fo ká damatemen. Kungolo dimi, nene ni

föönö yá taama jögöñ ye. Nin bá jira ko soso dà ye sababu jugu ye min be na ni sumayabana ye ; ale dun dagayörö nögö yé. Bi, nán yanw sigiyöröw lahalaya file, an báñ yerew nöye sumayabana kolo-kololi la an ka jamana kónó.

Keneya baarakelaw ni nininikelaw yá jira ko sanuya ye sumayabana kélélan fölö ye, sanke sulenw ni feere tów bë tugu ale la.

Faamuya körö döw tun ye sumayabana söröli sababu ke tulumanfendun ni suman suguya

döw dunneddi ye. Bi, dòn-nya kuraw yolu jaba je. Foyi te sumayabana se mëgö ma ni soso te. Jaman ni jinögö walima jisigiyörö te ban yörö o yörö la, bana in te ban o yörö la bawo soso dagayörö ye o yörö suguyaw de ye. Bi an ka dugubaw ni dugu misénw falen don nögö la ; samipé mana don binw bë fara o kan. Tijen don, sanke sulen ye samayabana kunben-nan juman ye, nka nán yan sigiyöröw sanuya, o bá to an bë se sörö sumayabana kan teliya la.

Bakari Sangare

Sariya : Kungojiri lakanannenw

Kungojiri siyaw kisili kama silatununni ma, jamana nemogow ye ton don kungojiri cama na, olu jiriw tigeli n'u nafaboli konnen don walama u konnen don hake la. Sariya min tara k'olu kungojiri minnu lakanan, o kono kow file nin ye.

Guferenemansariya N°10-387/PRM, min tara san 2010 zuluyekalo tile 26.

Sariya be boli Kungojiri lakananen kerenkerennenw ani kungojiriw lakananenw nafako siratige la kan.

Jamana nemogo.

Ka da Sariyasunba kan.

Ka da latigeseben n°73-46/CMNL, okutoburukalo tile 1 san 1973 na be tali ke benkanseben kan min be dijetogéla soroftenw kan na be wele fana ko « Pari benkan ».

Ka da Sariya n°10-028, san 2010 zuluyekalo tile 12 min be jamana kungo soroftenw nenaobi josenw kan.

Ka da Sariya n°93-022, san 1993 mēkalo tile 13 min be benkanseben yamaruya ka nesin, kungo soroftenw ni kungo sogow ma minnu be ka silatunun ko CITES wali-ma « Washington benkanseben ».

Ka da Sariya n° 94-026 san 2014 zuwenkalo tile 24 ta min be benkanseben yamaruya, min be kungo soroftenw caya lakanan ko « Rio 1992 benkanseben ».

Ka da Sariya n° 01-004, san 2001 feburuyekalo tile 27 ta min be bagan mara kan Mali jamana kono.

Ka da latigeseben n°04-024 P-RM, san 2004 setanburukalo tile 16 ta min be farafina benkanseben yamaruya, na be kungo soroftenw lamarali kan, jen kera ni min ye Farafina kelenya tonba ka laje senfe min kera Maputo, Mozambiki jamana na san 2008 zuluyekalo tile 11, na bolili yamaruya sariya n°04-046 fe min tara san 2004 nowanburukalo tile 12.

Ka da Sariya n°06-045, san 2006 setanburukalo tile 5 ta, na be sene taabolo janaboli kan.

Ka da guferenemasariya n°07-380/PRM, san 2007 setanburukalo tile 28 ta, no be minisirinemogo sigilikan.

Ka da guferenemasariya n°09-157-P-RM, san 2009 awrilikalo tile 9 ta, min be minisiriw sigililan.

Ka da guferenemasariya n°09-221/P-RM, san 2009, mēkalo tile 11 ta, na be minisiriw ka nonabilakan.

Minisiriw ka laje senfe sariya tara

Sariyaset 1 : Nin sariya in be Kungojiri lakananen kerenkerennenw ani kungojiriw lakananenw nafako siratige la kan.

Tigeyoro 1 : kungojiri lakananenw

A. Kungojiri lakananen kerenkerennenw.

Sariyaset 2 nan : Kungojiri minnu mumé lakananen don jamana fan bee kono, olu file.

Dənnin təgo	Təgo bamanankan na	Təgo tubabukan na
1. Butyrosperman	Si	Karité
2. Parkia biglobosa	Néré	Nérè
3. Adansonia digitata	Zira, sira	Baobab
4. Tamarindus indica	Ntomin, domi	Tamarinier
5. Codyla Pinnata	Dugura	Poire de cayor
6. Acaua senegal	Donkori, Patugu	Gommier blanc
7. Acaua Albida	Balazan	Palmier à huile
8. Elaais guinen sis	Nten	
9. Commifora africana	Barakante	
10. Spondias monbin	Minkon	
11. Fagara nataliniodes	wō	
12. Carapa procera	kobi	
13. Detarium senegalense	tabakumba	

B : Kungojiri lakananenw hake la

Sariyaset 3nan : kungojiri lakananen minu mumé ma lakana jamana fan bee, olu file.

Dənnin təgo	Təgo bamanankan na	Təgo tubabukan na
1. Afrelia africana	Lenge	Bouleau d'Afrique
2. Anogersun leiocarpus	Ngalamá	Bambou
3. Banbusa abyssinica	Bō	Kapokier
4. Bombax Costatum	Bumu	Rônier
5. Barasuso aethiopium	Sebe	Fromager
6. Ceiba Pentandra	Banan	Fauj Ebrite
7. Dalbergia menaloplon	Koloshiyiri	Tali
8. Eurypt hropheum	Ntali	Doum, palmier doum
9. Hyphaene thebaica	Zimini	Cailcédrat
10. Khaya Senegalensis	Jala, Djala	Vène
11. Prosopis africana	gele	Raphia
12. Pterocarpus ennacens	Geni, goni	
13. Rapier Sudanica	Npan, ban	

Tigeyoro II nan : kungojiriw lakananenw nafako siratige la

Sariyaset 4 nan : Jamana fan bee la, nin kungojiriw minu lakananen don nafako siratige la olu file.

Dənnin təgo	Təgo bamanankan na	Təgo tubabukan na
1º) Daniella Oliveti	Sanan	
2º) Isobertia doka	Nsō	Saro
3º) Dispiros mespileformis	Sunsunfin	Ebenier d'Afrique
4º) Metragyna Inermis	jun	

Tigeyoro III – Sariya kuncakan

Sariyaset 5 nan : maraw gufereneriw ni Bamako ta, ani sigida lakodənenw nemogo yamaruyalenw be se, kai kungojiri dəw fan bee walima fan do lakana ni sariya ye janko minnu be silatunun sira kan, ni u nafa ka bon sora ni seko ni dənko ni donnia ni furakeli sira kan.

Sariyaset 6 nan : min sariya in be bila sariya korəman təw bee nona.

Sariyaset 7 nan : Minisiri min be lamini ni senuya kunna, minisiri min be bagan mara ni mooni kuma, minisiri min be seneko kuma ani minisiri min be jamanakow nenaobə, olu bee kakan ka nin sariya in lataama fan bee fe. A be seben k'a ganzi faso ka kunnafoni seben kono.

Bamako, zuluyekalo tile 26, san 2016

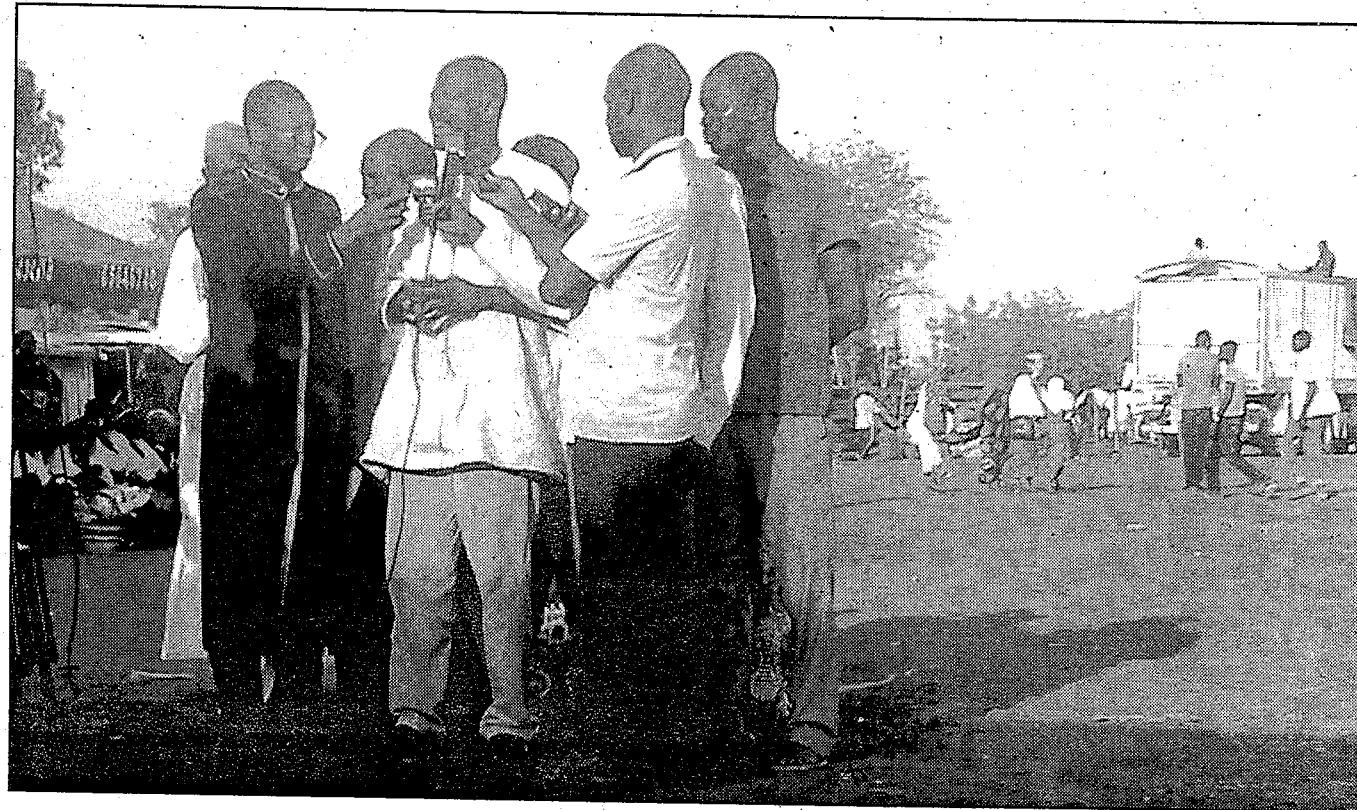
Bolonobila kebagaw : Jamana nemogo Amadou Tumani Ture, Minisiri nemogo Modibo Sidibe, Lamini ni saniya minisiri Cemogo Sangare, Bagan mara ni mooni minisiri Jalo Madeleni Ba, Lamini ni saniya minisiri min ye seneko minisiri nənabila Cemogo Sangare, Jamana kənəko minisiri Zenerali Kafuguna Kone.

Dapeli Damale

Kucala : Arajo Yerédən ka san 17nan janajew, an ka k'an sigida seko ni döñko sankörəta

Arajo Yerédən ye san 17 sərə, o sanyelema janajew kera Kucala ni kuri mëkalo tile 20 ani 21. Jinen gintanw kera ni vaniya min ye o ye ka sigida fəliw ni seko don da la ka jøyərəba di laadala fəlisenw ma k'u sankörəta.

Fəlikelaw ye wele jaadi lazara waati kucala lafiyala təren bilenni kan. Bisimila kuma lasera kəkə dugutigi Canze kulbali fe. Foliw kəfə a ye arajo yerédən fo a ka cəsiri la ka nəsin

Yakuba Dawu Kucala məri ka dan kan fələ.

seko ni donko kəkərə-donni ma ani kunnaфони

juman jensənni miyan-kala nà lamini bəe ye, «*Arajo yerédən b'a yere dən*».

Kucala komini məri ka dankan fələ Yakuba Dayu ye kuma ta məri təgəla. A ye Arajo yerédən jəməgəw fo u ka baara la. A y'a ninj Kucala bəe fe bee ka jija u kana ke kənə te wara təw ye. Kən kan fasiyaw don da la k'u sankörəta, an ka jətəa bə de la. A ye arajo jamana fana fo kə walejuman dən dun-dunbatəpu ko la, o min fana ye seko ni döñko bə dibi la Kucala.

Kucala superefə Sulemani Tinbeli da sera seko ni dən ko nafaw ma, k'an ka wasa

don an ka ko kərəw la. A ye dugaw ke jənajew foriko juman na. A ye an balima muso ORTM Umu jara nà ka məgəw fo u yeli la kəne in kan.

Jəgə ni kərəduga fəli ani fila fəli y'u seko ni döñko lamaga. Kənsəriw kera Kucala ni Kuri. Gawusu Jara “Pekələ” denkə Abudulayi Jara n'a be wele ko Ablo ale de ye fa jəgən bə kənsəri ninnu kəne kan.

Kucala Arajo Yerédən jəməgə Taraweleta Kajatu Damele y'a jira kə səbekərə sewara ni san 17 nan sanyelema janajew la.

Damele Damele

Kərədugadən, Kucala təren bilenni kan.

Farafinna denmisénw ka ntolatan kupuba : Egili denmisénw y'an wasa !

K'a ta mëkalo tile 10 na ka se 28 ma, Afiriki denmisénw ka ntolatan kupuba nanajew kéra Gabon jamana kan. Jamana 8 ntolatantón tun bë kéné in kan. Nanajew siga siga ni a jatigew temené kó, gili denmisénw yelenkura kéné kan i ko sanu bilen. Ntolatan kun fólów la; u ni kéniya jamana denmisénw ye filanninbin kë fu ni fu. O kófë u ni Nizeri jamana cédénw ye filanninbin wéré kë kuru kelen ni kelen, ka sörö ka tége kë Angola denmisénw na kuru 6 ni kelen.

Cérötige ntolatanw na, u ni lajine denmisénw ye laadala sanga 90 kolon kolon ka ban fu ni fu kan ; penalítan sen fë egiliw ye sebaya sörö kuru 3 ni fu. An ka jo kólósila ye Lajine penalici 3 miné.

Mëkalo tile 28 Gana ntolatan denmisénw ni gili denmisénw ye nögön dëre Afiriki denmisénw ka ntolatan kupuba ntolatan

laban kéné kan. Ntolatan in ma kë ko nögön ye tòn fila ninnu si bolo. O bëe n'a ta Gana cédénw n'u ka kologéléya ma se ka ka giliw bali sebaaya söröli la. Ntolatan forila giliw ka kuru kelen kan. A kéra wasa dan ye, bawo an ka denmisénw seginna ni kupuba ye an faso kónç.

Hakilina jigin siratige, gili denmisénw de tun ye kupu in yalon ñame (Nizeri faaba) kónç ntolatanw senfë. Ñinan, u kputigilama de sera gabon kéné kan. O wale in tun kéra sababu ye k'u sirifu géleya kosebë bawo, tòn werew tun sago ye kupu in bësili ye giliw la. Nin y'a siñé fóló ye jamana ka kupuba in tako fila kë ka tugu nögön na.

Egili denmisénw y'an Wasa.

Bakari Sangare

Nsiirin : Mëgçya sindiw

Ka bi lawale la, an ka mëgçya körébow jöyörö tun ka bon haali adamadenya sindili dakun bëe la sigidaw kònò. O jëda tun bëa ta ladikikanw ni ladiliwalew la, fo kana se jogo matara-fali ma i yere la mëgçya nekörö. O min b'u bila taasi la u yere ka dijenatige taabolo kan : « ni da bë kuma, jogo be wasa walima ka buruja walew koson ». o de tun y'an ka maaköröw ka sénemé danaya wale ye ko keta bëe kerefe. O kanma ko lankolon ke tun diili don man di sigidaw kònò u nekörö. O taabolo kadara kònò, jëdaba tun be nsiirinw la an ka maaköröw bolo ka jësin an ka denmisénw ma. A ka ña la, nsiirin tun be denmisén wåsa jogo juguw ni jogo jumanw focogo laki-ka kan, ka sëro olu yere bë yele, ka mujanmujan. O nsiirin do de file min ye :

Karibada dugu kònò, ceköröba dø n'a furumuso köröba n'u denke tun be yen.

Don dø, ceköröba denke nana a fô a ye k'ale bëna bë muso dø nöfè furu la. Nka min tun ye denke dusu manen furuko in na, o ye k'ò muso tun lakodønnen be ni sigida kònò nsonmusobaya de ye. A dun faké m'a sëso o furuko la. Nka, muso o furulen a denke fe, ceköröba ye du nafolomafenw bëe marayörö kofin don a bolo ko : « N buramuso, e nali ye ne diya dere ! Ne ni n den ni n

muso n'an ka du n'a kon-öfen bëe b' e ka bolo kan sa. E de y'an kôlësibaga ye dere ! »

O kelen, muso yere taasira. A ko a yere kònò ko : « Ne ka nsonya jogo de ye ceköröba ka wale in sababu ye wa, walima man diya tigiti gti ko don ? a kònì kerà fen o fen ye, ne na sojèni bolo-ka sa ! » Muso o yà sen bë sojèni na o cogo de la ten !

San duuru ceköröba denke ka muso fôlô furulen kofè, a ye muso filananko fana-damine. A selen n'o kibariya ye, a ka ceköröba kà ma k'ò te baasi ye, k'â k'â furu, k'â jogo fura b'ale bolo ! O tun ye jatòmuso ye. O furulen denke fe kò ladon, ceköröba y'o ka siso bonda dayelen ka ben bolon ma. A y'a fô a denke ye k'ò kana jatémine kë mëgçya dontaw lahala la muso in ka bon kònò. Kalo wëerô dörönpe, muso in ni neji sera a burankë ceköröba ma, k'i kanto o ma ko : « Baba, ko kelen kelen be ka ne lafilî e denke bara yan de ! Cogodi aw be ne ka bonda bila bolon kònò tan ka sëro ne sera aw bara yan suna ni farida furu de bolo kan ? » Ceköröba y'a jaabi ko : « N denmuso, ne y'a men kot ana t'e ka cebëe-kanu na. O de koson n'y'a latige k'i ka bonda da bila bolon kònò. O bëa to i be fere i ka kow ma ka sëro i ni mëgçya were si ma don nögçon gaasi la ». O yorô de la, muso ko a ma ko : « N

buranks, ne bëa jini e fe i ka ne ka bonda bila du kònò. Fen min ye ce bëe kanu ye, ne yò bëa n'jogo la sa n ka dijësosigi kònò ! »

San danmadø muso filan-pannen kofè, ceköröba denke bëra muso saban-nöfè.

Aa ! O muso o tun ka kele dere ! Ale bolo, muso were si sanga-nögçonma-muso tâle ye caso kònò. Ale de ye « nsereninje jatigifagamu-so ye muso tew bëe cero, min t'a to nekunmuso la san kë nekanmuso ». O ka ko de ye ceköröba kamagan, a ma mineyörö sëro min na ne si ma. Nka, ce kònò feerentan te waati bëe. Ceköröba y'a to fâ denke muso kele in donna du kònò. A sërolâ ka baranin datugulen dø d'a ma, k'i kanto a ma ko : « N denmuso, e nakan ye ne diya n denke bara dere. E yecogo yere bëa jira k'i bëra maa ladiri du kònò ka na anwbara yan. Baranin in mine, gundo don ne n'i ce. Ne denke n'a furumuso köröba ninbara de bëi bolo nin ye.

O bëa jira ko ne ka du ninbaran de bëi bolo nin ye.

A kôlësï dere, barisa n'a cira dörön, o ye mëgçya saba kofalen ninnu bëe ka këne-kan-saya ko ye ! »

Kalo duuru baranin in donnan kë a bolo, muso saban-nana kele sëro muso fôlô fila fe. O nögçon dasi n'o juguya kumaw jija-

ra u ni nögçon ce haali. Walasa ka mëne bë a yere la këne kan, ceköröba denke musoninniciinin girinna ka don a sibon kònò, ka bë ni « ninbaran » ye, ka na i jë jama nekörö, k'i kanto ko : » Nin bëe te ceko ye wa ? a ceko n'aw muso fila bëe ka kob e ban bi !

Aw bëe nin bëe baranin in de kònò. Awa, a citô file n bolo dere ! » O yorô de la muso fôlô fila bëe nan'u nögiri a körö, k'â deli k'â kana bara in ci. A y'u to o majumakokanfô de la, k'i jan ka baranin ci !

Denke ka ceköröba bëra, k'i jësin a denke ma o yorô de la, ka yale a fe, k'i kanto a ma ko : « N denke, ko te wulu la, ko tâ ju-ro-kulu la ! Kana siran. Aw nin ka kunba baranin in kònò donni ma. N y'a ke de walasa k'i ladønniya ko dje muso jogow bëe la, min te tafen ye ce si bolo, o ye muso keleya de ye ! »

Hawa Berite

Jekabaara

Labélikuntigi

Dajeli Damele

Sebenkuntigi

Bakari Sangare

Sebeni kela kulu

Dajeli Damele

Bakari Sangare

Nataliye dilanbagà

Modibo Sidibe

Jaw

Haruna Tarawele

Labenbagaw ɔridinateri la

Seyidu Dunbiya

Fatumata Cero

Madamu Jakite Orokiya Së

Hake bëta 500

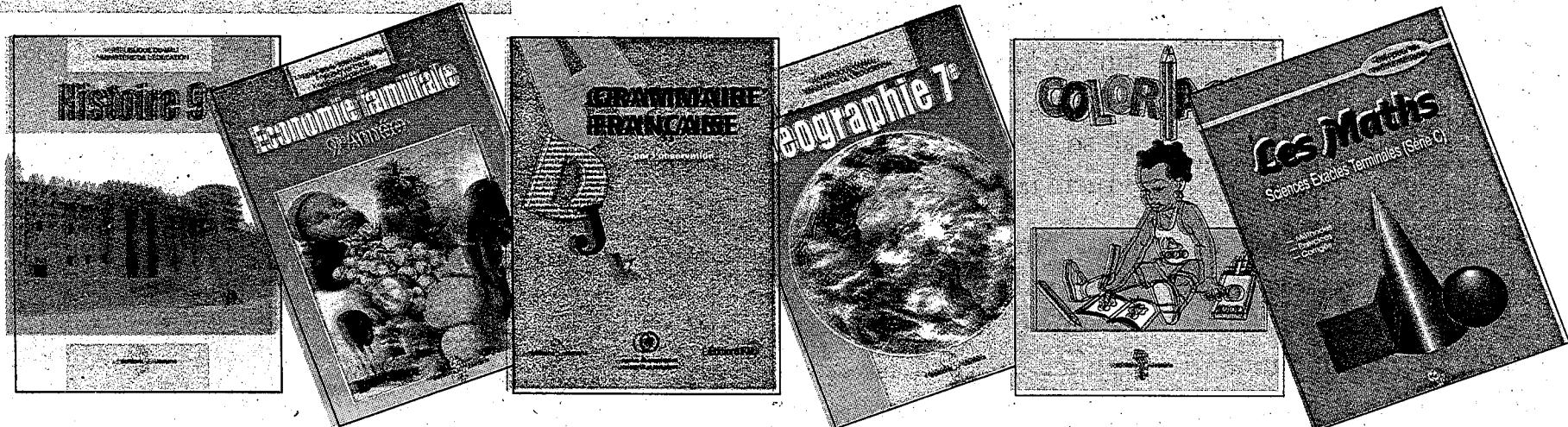
BP : 2043 - Bamako

Tel : 20 20 62 89

Librairie Jamana

**Profiter de la Librairie Jamana
pour vos besoins en documentation préscolaire,
scolaire et universitaire**

Scolaire

Scolaire en langues nationales

